پیوست شماره
(۲)

ضوابط مالی تهیه و تدوین لایحه بودجه

سال ۱۴۰۶

فهرست مطالب

تعاریف
اعتبارات هزینه ای
ساماندهی بودجه و اصلاح ساختار
تحقق رشد اقتصادی
اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای
بودجه شرکتهای دولتی

تعاریف

دستگاه اجرایی: دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده)۵(قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده)۵(قانون محاسبات عمومی کشور و نیزدستگاه‌هایی که به نحوی از انحاء از بودجه کل کشور استفاده می‌کنند.

سازمان: سازمان برنامه و بودجه کشور

اسناد بالادستی: سیاست‌های کلی برنامه هفتم، قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه، قانون برنامه هفتم پیشرفت و اسناد ملی و استانی آمایش سرزمین

قانون احکام دائمی : قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه -مصوب ۱۳۹۵

قانون برنامه : قانون برنامه پنجساله هفتم پیشرفت ج.ا.ا ایران

قانون بودجه : قانون بودجه سال ۱۴۰۵ .

قانون الحاق)۱(: قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت)۱(-مصوب۱۳۸۴

قانون الحاق)۲(: قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت)۲(-مصوب ۱۳۹۳

طرح: طرح تملک دارایی های سرمایه ای

مجوز ماده)۲۳(: مجوز ماده)۲۳(قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت)۲(-مصوب ۱۳۹۳

اعتبارات هزینه‌ای

۱-هرگونه استخدام و به کارگیری نیروی انسانی از جمله نیروهای شرکتی در دستگاه‌های اجرایی از جمله دستگاه‌های دارای قوانین خاص و همچنین دستگاه‌های موضوع ماده (۱) قانون احکام دائمی ، صرفاً با رعایت بند (الف) ماده (۱۰۶) قانون برنامه ، ماده (۷۱) قانون احکام دائمی، بند (ح) ماده (۲۸) قانون الحاق (۲) ، مبنی بر اخذ تاییدیه سازمان برای تامین بار مالی قبل از صدور مجوز استخدامی مجاز است. آراء قطعی دیوان عدالت اداری لازم‌الاجرا می‌باشد.

۲ ـ دستگاه‌های اجرایی از جمله دستگاه‌های دارای قوانین خاص:

الف ـ متوسط افزایش حقوق سال ۱۴۰۶ نسبت به سال ۱۴۰۵ به میزان ۳۵ درصد بصورت پلکانی می باشد.نحوه اعمال رشد پلکانی با رویکرد رشد بیشتر برای حقوق های کمتر با تصویب هیئت وزیران ابلاغ خواهد شد.

ب ـ سقف اعتبار مربوط به سرانه مزایای عملکردی و پاداش یکماهه حقوق و مزایای کارکنان را در بودجه سال ۱۴۰۶ حداکثر معادل اعتبار سرانه سال ۱۴۰۵ (مبتنی بر موافقتنامه سال ۱۴۰۵ و بودجه مصوب ۱۴۰۵ شرکتهای دولتی) پیش‌بینی نمایند.

ج ـ مبلغ پاداش پایان سال(عیدی) را به میزان متوسط رشد موضوع بند(الف) در بودجه خود پیش بینی نمایند. مبلغ قطعی پاداش پایان سال به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

د ـ اعتبار مأموریت (داخلی و خارجی) کارکنان را حداکثر معادل پیش‌بینی عملکرد سرانه اعتبار سال ۱۴۰۵ (مبتنی بر موافقتنامه سال ۱۴۰۵ و بودجه مصوب ۱۴۰۵ شرکتهای دولتی) پیش‌بینی نمایند.

ه ـ اعتبار سرانه کمک‌های رفاهی مستقیم و غیرمستقیم کارکنان(نقدی و غیرنقدی)، حداکثر معادل اعتبار سرانه سال ۱۴۰۵ (مبتنی بر موافقتنامه سال ۱۴۰۵ و بودجه مصوب ۱۴۰۵ شرکتهای دولتی) را در سقف اعتبارات پیش‌بینی نمایند.

و ـ تمامی شرکتهای دولتی، موسسات انتفاعی وابسته به دولت، بانکها و بیمه های دولتی شامل شرکتهایی که شمول قوانین ومقررات عمومی بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است نظیر شرکت ملی نفت ایران، بانک مرکزی ج.ا.ا.، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی، شرکت ملی صنایع پتروشیمی، سازمان بنادر و دریانوردی، سازمان صدا و سیمای ج.ا.ا. و شرکتهای تابعه انها و سایر شرکتهایی که به‌نحوی دارای قوانین و مقررات خاص پرداخت حقوق و مزایا هستند موظفند اعتبار حقوق، دستمزد و مزایای کارکنان خود را در بودجه پیشنهادی سال ۱۴۰۶ مطابق افزایش مندرج در جزء (الف) بند (۲) و با رعایت بخشنامه‌های شورای حقوق و دستمزد و مقررات تعیین شده در بودجه سال پیش بینی نمایند و هرگونه افزایش مازاد برآن توسط هیچ مرجع و شورایی قابل قبول نمی باشد.

ز: مبنای محاسبه هزینه‌های کارکنان برای بودجه پیشنهادی سال ۱۴۰۶ صرفاً بر اساس آمارنیروی انسانی و اطلاعات پرداختی مندرج در « سامانه یکپارچه نظام اداری ایران(سینا) سازمان اداری و استخدامی کشورمی‌باشد. در خصوص دستگاه های اجرایی دارای قوانین و مقررات خاص ، ارائه مستندات کامل در خصوص پرداختی نیروی انسانی به صورت تجمعی و با رعایت محرمانگی الزامی است.

۳- پیش‌بینی اعتبار برای اجرای تصویبنامه، بخشنامه، دستورالعمل‌ها، تغییر تشکیلات، تغییر ضرایب، جداول حقوقی و طبقه‌بندی مشاغل و افزایش مبنای حقوقی، هرگونه استخدام و بکارگیری نیروی انسانی و مصوبات هیأت امنا صرفاً با رعایت ماده (۷۴) قانون مدیریت خدمات کشوری، مفاد ماده (۷۱) قانون احکام دائمی، بند (ح) ماده (۲۸) قانون الحاق (۲) و بند (الف) ماده (۱۰۶) قانون برنامه، در صورت تأیید مکتوب سازمان مجاز است.

۴ ـ اعتبار مربوط به انعقاد قرارداد با شرکت‌های خدماتی طرف قرارداد با دستگاه‌های اجرایی، با لحاظ حداکثر صرفه‌جویی به میزان پیش‌بینی عملکرد سال ۱۴۰۵(براساس موافقتنامه متبادله سال ۱۴۰۵) و با رعایت مصوبه شماره ۴۴۸۱۵/ت ۶۴۳۹۹هـ مورخ ۱۴۰۵/۰۵/۰۵ هیئت وزیران و مفاد جزء (الف) بند (۲) فوق‌الذکر درخصوص نیروهای شرکتی پیش‌بینی گردد.

۵- دستگاه‌های اجرایی موظفند ضمن ارائه آمار بازنشستگان سال ۱۴۰۶، اعتبارات مانده مرخصی و پاداش پایان خدمت بازنشستگان واحدهای ستادی و واحدهای تابعه را در سقف اعتبارات اعلامی سازمان، پیش‌بینی نمایند.

ساماندهی بودجه و اصلاح ساختار

۶-اهداف، برنامه‌ها (اجرایی و عملیاتی)، فعالیتها واقدامات و نهایتاً خروجی‌های اصلی دستگاه‌های اجرایی باید منطبق بر مأموریت و ساختارتشکیلاتی دستگاه، قوانین ذی‌ربط و قانون برنامه بوده و منجر به تحقق اهداف و ماموریت‌های قانونی وتکالیف مد نظر دولت شود.

۷-پیشنهاد ایجاد دستگاه اجرایی جدید و یا ردیف جدید مشروط به رعایت تبصره ماده (۱۱۵) ، ماده (۱۲۳) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۱۰۵) قانون برنامه می‌باشد. در اجرای بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد و طرح کلی اصلاح ساختار بودجه، دستگاه‌های اجرایی موظفند از پیشنهاد اعتبار برای ردیف‌هایی که فاقد مبنای قانونی (قانون اساسی، قانون مصوب مجلس شورای اسلامی و فرمان مقام معظم رهبری) هستند خودداری نموده و بر این اساس پیشنهادات خود را به منظور حذف و تجمیع ردیف‌ها و برنامه‌ها ارایه نمایند.

۸-پیش‌بینی اعتبار برای دستگاه‌های اجرایی با رعایت ماده (۱۳) قانون برنامه و بودجه کشور مصوب ۱۳۵۱ و جزء(۱) بند (الف) ماده (۱۰۵) قانون برنامه ، صرفاً برای انجام فعالیت‌هایی صورت خواهد گرفت که در چارچوب وظایف و مأموریت‌های قانونی مصوب و قانون برنامه مرتبط با آن دستگاه باشد.

۹ ـ دستگاه‌های اجرایی به استثنای دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی ، پژوهشی و فناوری موظفند اعتبار لازم برای فعالیت‌های پژوهشی و فناوری خود را در«برنامه پژوهش‌های کاربردی» لحاظ نموده و درج اعتبار در سایر برنامه ها به منظور انجام این فعالیت‌ها ممنوع است.

۱۰ ـ دستگاه‌های اجرایی در پیش‌بینی اعتبارات موظفند در اجرای سیاست‌های کلی نظام اداری و مفاد بند(الف) ماده(۱۰۵) قانون برنامه ، مبنی بر کاهش واحد های سازمانی، برنامه و زمان‌بندی کاهش حداقل هر سال پنج درصد (۵٪) تا پایان تا پایان برنامه را ارائه و صرفه‌جویی حاصله را در تدوین بودجه لحاظ نمایند. وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت و درمان و آموزش پزشکی موظفند در چهارچوب ضوابط و سیاست‌های آمایش آموزش عالی، مصوبات شورای‌عالی اداری و شورای انقلاب فرهنگی نسبت به ساماندهی مراکز آموزش عالی خود اقدام نمایند.

۱۱ ـ دستگاه‌های اجرایی موظفند به منظور تسهیل در پیشبرد توسعه دولت الکترونیک موارد ذیل را رعایت نمایند:

– دستگاه‌های اجرایی متولی پروژه‌های اولویت‌دار دولت الکترونیک موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۲۱۷۶/ت۵۵۲۸۵هـ مورخ ۱۳۹۷/۲/۹ هیأت وزیران ضمن رعایت مصوبه شماره ۳۸۶۰۵۹ مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۲۷ شورای عالی اداری در خصوص "اصلاحات فرآیندی در نظام اداری" بمنظور ساده‌سازی و بهبود ارایه خدمات، برای تعیین خروجی‌های دستگاه‌های اجرایی، در پیش‌بینی اعتبارات موظفند پروژه‌های مذکور را در اولویت قرار داده و اعتبار لازم را در سقف اعتبارات دستگاه پیش‌بینی و هر سه ماه یکبار گزارش عملکرد طرح/پروژه‌های مذکور را به سازمان و شورای اجرایی فناوری اطلاعات ارسال نمایند.

– خروجی‌های (خدمت/ محصول/ طرح) مرتبط با دولت الکترونیک براساس مصوبات کارگروه برنامه منابع و مصارف بودجه لحاظ شوند.

– به منظور جلوگیری از موازی‌کاری، استانداردسازی توسعه سامانه‌ها و نظام ذخیره و پردازش داده و استفاده‌های آتی از منابع داده‌های عظیم (Big data) قبل از ارایه هرگونه پیشنهاد به مراجع قانونی ذی‌ربط، برای ایجاد و توسعه زیرساخت‌های لازم جهت توسعه سامانه‌ها، درگاه‌ها (پورتال‌ها)، پایگاه‌های داده و بهره‌برداری از سامانه‌های موجود، موافقت شورای اجرایی فناوری اطلاعات (موضوع ماده (۲) مصوبه ۱۰۵۸۱۶/ت۵۷۶۰۷ه مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۲۵) مبنی بر رعایت الزامات و استانداردهای فنی و رعایت سند راهبردی مرکز مدیریت راهبردی افتای ریاست جمهوری را کسب نمایند.

۱۲ ـ دستگاه‌های اجرایی مکلفند در اجرای مفاد ماده (۱۳) قانون برنامه و بودجه کشور، مصوب ۱۳۵۱ و بند(پ) ماده(۱۳) قانون برنامه، برنامه عملیاتی سالانه خودرا درچارچوب دستورالعمل پیوست بخشنامه بودجه سال ۱۴۰۶ تهیه و همراه با بودجه پیشنهادی برای سازمان ارسال نمایند.

۱۳– ایجاد هرگونه ردیف جدید در جداول مصارف بودجه یا افزایش دامنه شمول ذی‌نفعان یا افزایش عملیات ردیفهای موجود و نیز هزینه‌های جاری لازم برای بهره برداری طرح های تملک دارایی های سرمایه ای آماده بهره برداری و همچنین تداوم ردیف های متفرقه موردی موجود در جداول مذکور ممنوع بوده و موارد استثناء صرفا با پیشنهاد بالاترین مقام دستگاه اجرایی و تهیه گزارش توجیهی طرح‌های هزینه‌ای مزبور بر اساس دستورالعمل ابلاغی سازمان برنامه و بودجه کشور شامل قالب شناسنامه، قالب فرمهای غربالگری و ارزیابی، رویه ثبت و به‌روزرسانی، و الزامات گزارش‌دهی امکان پذیر می باشد. اطلاعات طرح‌های هزینه‌ای پیش‌گفته شامل شناسه، سال شروع، برآورد اعتبار سالانه، افق تعهد (یک‌ساله یا چندساله)، شرح عملیات، شاخص ارزیابی، برآورد آثار اقتصادی، اجتماعی، زیست محیطی و منبع تأمین مالی در جدول پیوست شماره (۴) بودجه درج خواهد شد. بدرخصوص هزینه‌های مورد نیاز بابت طرح‌های آماده بهره برداری موضوع بند (چ) ماده (۲۰) و جزء(۴) بند (الف) ماده (۱۰۵) قانون برنامه هفتم پیشرفت و بند (۲) ماده (۴) آیین‌نامه

مشارکت عمومی- خصوصی تصویب‌نامه شماره ۱۲۵۷۷۷/ت۶۳۹۰۵هـ مورخ ۱۴۰۴/۸/۴ هیات وزیران، گزارش توجیهی باید مشتمل بر مجوز استفاده از منابع بودجه کل کشور (عمومی، اختصاصی و یا منابع داخلی شرکت ها) باشد. صدور مجوز طرح های آماده بهره برداری موضوع این بند در قالب دستورالعمل مربوط ابلاغی سازمان برنامه و بودجه مورد اقدام قرار می گیرد.

۱۴- **دستگاه اجرایی موظف است اعتبارات تمامی واحدهای مجری منتخب بودجه‌ریزی و پرداخت مبتنی بر عملکرد را به روش قراردادهای عملکردی (مبتنی بر خدمات استانداردشده و قیمت معیار مورد توافق با سازمان) به تفکیک اعتبارات عمومی و اختصاصی را به سازمان برنامه و بودجه کشور اعلام نماید.**

سازمان برنامه و بودجه اعتبارات عمومی و اختصاصی تمامی واحدهای مجری منتخب دستگاه‌های اجرایی را در قالب یک ردیف بودجه مستقل ذیل دستگاه سیاستگذار پیش‌بینی و جزییات آن را در جدول جداگانه در پیوست شماره (٤) لایحه بودجه درج می نماید.

تحقق رشد اقتصادی

۱۵- به منظور تحقق رشد هدف‌گذاری شده برای سال ۱۴۰۶ در هر بخش و هر استان دستگاه‌های اجرایی می‌بایست سهم خود را علاوه بر ردیف‌ها و طرح‌های منابع عمومی پیوست بودجه سنواتی، در تأمین منابع لازم و موثر در رشد اقتصادی به تفکیک استان حداکثر تا پایان آبان ماه به سازمان اعلام نمایند.

۱۶- دستگاه‌های اجرایی مکلفند توزیع استانی اعتبارات، اعم از طرح‌ها و ردیف‌های متمرکز مربوط به خود را به‌همراه برش اهداف توسعه بخش در سال ۱۴۰۶ به تفکیک استان با رعایت ملاحظات آمایش سرزمین تا پایان آبان ماه به سازمان اعلام نمایند. همچنین شورای برنامه‌ریزی و توسعه استانها هم موظفند سقف اعتبارات هزینه‌ای و سرمایه‌ای لایحه را به تفکیک دستگاه، بخش و طرح به سازمان برنامه و بودجه ارسال نمایند.

۱۷-به منظور ارتقاء بهره‌وری و دستیابی به اهداف و انجام برنامه‌های مرتبط دستگاه‌های اجرایی مکلفند در پیش‌بینی بودجه خود اعتبارات لازم برای ارتقاء بهره‌وری پیش‌بینی نمایند.

۱۸- تمام دستگاه‌های اجرایی مکلفند ضمن ارائه اطلاعات اموال غیرمنقول خود به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و دریافت اسناد تک‌برگی حدنگاری شده، اموال غیرمنقول خود را در سامانه اموال دولتی (سادا) وارد نموده و فهرست اموال غیرمنقول مازاد خود به همراه منابع قابل حصول از فروش آن‌ها و همچنین برنامه فروش اموال مازاد و روش پیشنهادی مولدسازی (فروش، اجاره، واگذاری مدیریت، و ...)را حداکثر تا بیستم آبانماه سال جاری به وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان (امور بخشی ذی‌ربط) اعلام نمایند.

منابع حاصله از بند فوق با اولویت تکمیل طرح های نیمه تمام همان دستگاه اجرایی قابل استفاده خواهد بود

۱۹- دستگاه‌های اجرایی مکلفند نسبت تحقق منابع موجود ، احصاء منابع جدید درآمدی مرتبط با حوزه فعالیت خود و پیش‌بینی واقعی درآمدها در سال۱۴۰۶ اقدام و نتیجه را در کارگروه منابع بر اساس زمانبندی اعلامی سازمان ارائه نمایند.بر این اساس لحاظ تعرفه، عملکرد سال قبل و شش ماه سالجاری،ظرفیت و موانع وصول درآمدها بر اساس فرمهای سامانه جامع بودجه تکمیل و ارسال شود.

۲۰- در راستای تحقق اهداف دولت در زمینه رشد اقتصادی و جلب مشارکت بخش غیردولتی تمامی دستگاه‌های اجرایی ملی(به تفکیک استان) و استانی موظفند:

– میزان منابع قابل حصول از طریق جلب مشارکت بخش غیردولتی برای تامین مالی پروژه‌های اقتصادی را به سازمان اعلام نمایند.

– میزان منابع حاصل از فروش اموال و دارایی و همچنین تسهیلات مالی داخلی و خارجی و سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی و سایر روشهای تأمین مالی را مشخص و به سازمان اعلام نمایند.

–میزان بازدهی و ریسک هر پروژه اعلام شود.

–میزان استفاده از تسهیلات بانکی،بازار سرمایه، تسهیلات خارجی و سرمایه گذاری مستقیمو سایر روشها نیز بطور مشخص اعلام نمایند.

۲۱–در سال ۱۴۰۶ دستگاه‌های اجرایی و واحدهای استانی مکلفند ضمن تلاش در افزایش منابع عمومی مرتبط با حوزه فعالیت، سهم خود و واحدهای استانی و شهرستان از منابع عمومی را تأمین نمایند. این موضوع در بررسی عملکرد و تخصیص اعتبار ملاک عمل خواهد بود.

۲۲– در راستای تحقق اهداف برنامه هفتم:

- دستگاه‌های اجرایی موظفند نسبت به تعیین اقدامات اولویت‌دار دستگاه متبوع به منظور تحقق اهداف برنامه در لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ کل کشور و پیش‌بینی منابع لازم برای اجرای آن‌ها در سقف اعتبارات دستگاه اقدام نمایند.
- روسای دستگاه‌های اجرایی، موظفند برنامه‌های عملیاتی و اعتبارات لازم به منظور اجرای برنامه‌های مزبور را مطابق با برنامه زمان‌بندی تدوین لایحه به امور بخشی ذی‌ربط در سازمان اعلام نمایند.

اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

۲۳– ساماندهی و اولویت‌بندی طرح‌ها بر اساس چارچوب‌های مشخص ابلاغی سازمان، به پیشنهاد دستگاه‌های اجرایی انجام می‌شود و نهایتاً می‌بایست طرح‌ها در دسته بندی زیر و با مشخص کردن اولویت بندی در داخل هر گروه به سازمان اعلام و اعتبار مورد نیاز طرح‌ها را بطور کامل پیش‌بینی نمایند.

- طرح‌هایی که در سال ۱۴۰۶و ۱۴۰۷خاتمه می‌یابند
- طرح‌های مصوب سفرهای مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) و سفرهای رئیس‌جمهور
- طرح های بازسازی خسارات جنگ تحمیلی
- اولویت های مندرج در پیوست شماره (۷) بخشنامه بودجه

۲۴– طرح‌های فاقد مجوز ماده (۲۳) و یا اصلاح مشخصات اصلی طرح‌های دارای مجوز موجود شامل تغییر هر یک از موارد عنوان طرح، هدف کمی طرح، حجم عملیات، محل اجرا و مشخصات فنی، بدون اخذ مجوز مورد اشاره امکان درج در لوایح بودجه سنواتی را ندارند و در صورتی که در سنوات گذشته در قوانین بودجه درج شده باشند، باید حذف گردند و دستگاه اجرایی در بودجه پیشنهادی لحاظ نکند.

۲۵–تمامی دستگاه های اجرایی که نیاز به اخذ مجوز ماده(۲۳) دارند موظفند تا پایان مهرماه درخواست خود را برای طرح در کمیسیون ماده(۲۳) ارسال نمایند.

۲۶–اولویت بندی تخصیص طرح‌ها در سال ۱۴۰۶ منوط به تعیین دقیق روش تامین مالی از جمله منابع عمومی، اختصاصی، مشارکت عمومی –خصوصی، مولد سازی، تامین منابع خارجی، واگذاری و فکتورینگ و تعهد دستگاه اجرایی به انجام آن در زمان مبادله موافقتنامه می باشد. علاوه بر این تخصیص نیمه دوم سال ۱۴۰۶ طرح ها منوط به ثبت موقعیت فازهای طرح به استثناء طرح‌های مراکز حساس و امنیتی در سامانه های سازمان نقشه برداری می باشد.

۲۷- پیش بینی اعتبار برای خرید خودروهای سواری داخلی (به استثناء دستگاه‌های جدیدالتأسیس و یا جایگزینی با خودروهای فرسوده) و خودروهای خارجی ممنوع می‌باشد.
۲۸- علاوه بر ممنوعیت موضوع ماده (۲۳) قانون مدیریت خدمات کشوری، هرگونه پیش بینی اعتبار برای احداث و خرید ساختمان‌های جدید اداری توسط دستگاه‌های اجرایی (به استثناء موارد تغییر سطح تقسیمات کشوری، تجمیع ساختمانهای اداری موجود و بازسازی ساختمانهای اداری در حال تخریب بدون بار مالی جدید، تمرکززدایی و خروج از کلانشهرها بدون بار مالی) ممنوع می‌باشد.
۲۹- در توزیع اعتبارات طرح ها که توسط سازمان به دستگاه اجرایی ابلاغ می‌شود رعایت نکات زیر توسط دستگاه اجرایی الزامی است:
- بازپرداخت کلیه تعهدات مالی سررسید شده از جمله اقساط تسهیلات (اصل و سود) ماده (۵۶) قانون الحاق (۱) و ماده (۶۲) قانون محاسبات عمومی کشور و تعهدات صندوق توسعه ملی در اولویت قرار گیرد.
- دستگاه‌های اجرایی موظفند با در نظر گرفتن تعهدات خود در رابطه با طرح‌های سفرهای مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) و رئیس‌جمهور اعتبار لازم جهت اجرای طرحهای مذکور را با رعایت ماده (۲۳) قانون الحاق(۲)، پیش‌بینی نمایند.
- دستگاه‌های اجرایی مکلفند اعتبار مورد نیاز بابت سهم ملی طرح‌های وامی (از محل تسهیلات بانک جهانی یا بانک توسعه اسلامی، بانک توسعه و تجارت اکو) را مقدم بر سایر موارد درسقف اعتبار پیش‌بینی نمایند.
- نظر به اهمیت حفظ و نگهداری دارایی‌های سرمایه‌ای دولت، دستگاه‌های اجرایی موظفند در توزیع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود، اعتبار لازم برای تعمیرات اساسی، تامین تجهیزات و ماشین آلات و بازسازی ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و حفاظت و حمایت از انفال و منابع ملی را با تایید سازمان/سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان در سقف اعتبار پیش‌بینی و منظور نمایند.
-دستگاه های اجرایی در پیش بینی اعتبار طرح های تملک دارایی های سرمایه ای میزان ایجاد ظرفیت تولید،خدمت و اشتغال و بهره وری را مشخص نمایند.
۳۰- پیشنهاد هرگونه طرح جدید و افزایش هدف کمی طرح های موجود به استثناء موارد موضوع بند(۲۴) فوق الذکر ممنوع است.درصورت عدم اخذ مجوز مذکور موارد پیشنهاد شده حذف و در لایحه درج نخواهد شد.
۳۱ـ کلیه دستگاه‌های اجرایی و شرکت‌های دولتی مکلفند با رعایت مفاد ماده ۲۷ قانون الحاق ۲ ضمن تکمیل فرمهای سامانه جامع بودجه، برنامه خود برای عملیاتی نمودن مشارکت عمومی و خصوصی را به‌همراه الزامات و منابع مورد نیاز آن به سازمان پیشنهاد نمایند. برنامه عملیاتی شامل مواردی از جمله فهرست طرح‌ها (پروژه‌ها) نیمه‌تمام، آماده بهره‌برداری و در حال بهره‌برداری، قراردادهای مشارکت عمومی و خصوصی فعال، اهداف کمی، حجم سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، منابع مورد نیاز برای خرید محصول یا وجوه اداره شده، مشوق‌های مورد نیاز می‌باشد. سایر الزامات به شرح زیر است:

- پیش‌بینی حمایت‌های مالی و اعتباری در دو گروه اصلی تعهدات مستقیم (اعم از منابع مالی برای اهرمی کردن و وجوه اداره شده، منابع برای خرید محصول، منابع برای پرداخت مابه‌التفاوت یا منابع مالی برای کمک در دوران احداث پروژه) و تعهدات غیرمستقیم برای پوشش برخی ریسک‌های کلیدی مانند نرخ ارز.
- دستگاه‌های اجرایی مکلفند بهره‌برداری و اداره واحدهای عملیاتی خود (اعم از اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و خدماتی) و طرح‌های (پروژه‌های) تکمیل شده و آماده بهره‌برداری را از طریق قراردادهای مشارکت عمومی و خصوصی مانند اجاره بلندمدت یا واگذاری مدیریت (بصورت خودگردان یا با پرداخت هزینه سرانه خدمات) به

بخش غیردولتی واگذار و اطلاعات آن را در پیشنهاد برنامه مشارکت عمومی و خصوصی به سازمان معرفی نماید. مصرف درآمد یا بکارگیری وجوه عمومی در پروژه‌های یاد شده، منوط به معرفی به سازمان می‌باشد.

- استفاده از تسهیلات مالی خارجی (فاینانس) و ارائه تضامین مرتبط با آن در قراردادهای مشارکت عمومی و خصوصی و سرمایه‌گذاری در طرح‌های زیرساختی در اولویت قرار دارد. استفاده از کلیه ظرفیت‌های موجود برای سودآورکردن و خودگردان نمودن طرح‌ها (عدم اتکاء به منابع عمومی برای خرید محصول) ، ایجاد کاربری‌های جانبی با حفظ کاربری اصلی و پیش‌بینی درآمدهای جانبی ثانویه در تدوین مدل‌های مشارکت مدنظر قرار گیرد.

۳۲- دستگاه‌های اجرایی مجازند برای استفاده از سازوکار بند (ل) ماده(۲۸) قانون الحاق(۲)، تمام یا بخشی از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود را به صورت کمک‌های فنی و اعتباری به بخش غیردولتی پیش بینی نمایند.

۳۳- دستگاه‌های اجرایی موظفند نسبت به تدقیق عملکرد سال‌های قبل و به‌هنگام کردن برآورد اعتبار کل طرح‌های خود در چارچوب ماده (۸) دستورالعمل ماده (۲۳) قانون الحاق (۲) (ابلاغیه شماره ۷۳۶۴۵ مورخ ۱۴۰۰/۲/۲۱ سازمان)، اقدام نمایند.

۳۴ ـ دستگاه‌های اجرایی متقاضی استفاده از مصوبات شورای اقتصاد برای تأمین منابع از محل تسهیلات مالی خارجی، مکلفند قبل از ارائه درخواست، اعتبارات لازم برای ایفای تعهدات دولت را (اعم از پیش‌پرداخت و هزینه‌های جانبی) در سقف اعتبار خود پیش‌بینی نمایند. صدور مجوز شورای اقتصاد منوط به ارایه تاییدیه پیش بینی اعتبار مذکور می‌باشد.

۳۵- اجرای هرگونه پروژه احداث یا خرید ساختمان و یا توسعه ظرفیت و امکانات فیزیکی از محل اعتبارات طرح‌ها و پروژه‌های تعمیرات اساسی، تامیم تجهیزات و ماشین آلات ممنوع است.

۳۶- با توجه به ضرورت تقسیم کار ملی و استانی، دستگاه های اجرایی موظفند طرح هایی که قابلیت واگذاری به استانها را دارند مشخص و به سازمان اعلام نمایند.

۳۷- دستگاه‌های اجرایی مکلفند بازپرداخت تسهیلات بانکی دریافت شده به پشتوانه تضمین دولت را برای پیش‌بینی در بودجه در چارچوب دستورالعمل شماره ۷ پیوست بخشنامه بودجه به سازمان اعلام نمایند. تعهدات بازپرداخت اصل و سود تسهیلات بانکی از اعتبارات فصل مربوطه کسر می‌گردد و در قالب ردیف جداگانه ذیل اعتبارات مالی پیش‌بینی می‌شود. در صورت عدم اعلام به سازمان و عدم کسر از اعتبارات فصل، مسئولیت بازپرداخت تسهیلات از سرجمع تخصیص طرح مربوطه به عهده بالاترین مقام دستگاه اجرایی می‌باشد.

بودجه شرکتهای دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت مندرج در پیوست شماره (۳) قانون بودجه سال ۱۴۰۵ (شامل شرکتهای دولتی که شمول قوانین و مقررات عمومی به آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است نظیر شرکت ملی نفت ایران)

الف) تکالیف مجامع عمومی/شوراهای عالی و هیئت مدیره/ هیئت عامل

۳۸ ـ شرکتهای دولتی مکلفند با رعایت کامل مفاد اصلاح آیین‌نامه انتظام‌بخشی، شفاف سازی و ضابطه‌مندسازی درآمدها و هزینه های شرکتهای دولتی موضوع تصویب‌نامه شماره ۷۲۰۴۶/ت۶۲۶۷۵هـ مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۰۷، نسبت به برگزاری مجامع عمومی عادی برای بررسی خط‌مشی و برنامه و بودجه سال ۱۴۰۶ اقدام نمایند.

تبصره – در صورت برگزاری جلسات مجامع با حضور اکثریت اعضای مجمع یا نماینده قانونی ایشان ضمن رعایت ماده (۳) آیین‌نامه مذکور، شرکت‌های دولتی مکلفند تا ۱۵ آبان‌ماه صورتجلسه مجمع عمومی/ شورایعالی را تکمیل و به سازمان ارسال نمایند.

۳۹ ـ بر اساس مفاد مواد (۳) و (۵) آیین‌نامه مسئولیت اجتماعی شرکت‌های تحت مدیریت دولت موضوع تصویب‌نامه شماره ۷۲۰۷۸/ت۶۳۵۳۸هـ مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۱۱ رقم پیشنهادی سرفصل «مسئولیت اجتماعی» می‌بایست به تصویب مجمع رسیده باشد. در غیر این صورت شرکت مجاز به پیش‌بینی اعتبار برای این سرفصل نیست.

۴۰ ـ در صورت عدم برگزاری مجمع و عدم ارائه بودجه پیشنهادی در موعد مقرر یا عدم رعایت مفاد بخشنامه و تعاریف و ضوابط دستورالعمل تهیه و تنظیم بودجه منضم به آن، سازمان مجاز است راساً نسبت به تنظیم بودجه شرکت یا اصلاح ارقام و مبالغ بودجه پیشنهادی اقدام نماید.

۴۱ ـ هیئت مدیره / هیئت عامل شرکتها موظفند مستندات زیر را برای بررسی بودجه پیشنهادی (۱۰) روز قبل از برگزاری مجمع در اختیار اعضای مجمع قرار دهند. مسئولیت صحت و سقم گزارشهای ارائه شده در مجمع عمومی / شورای عالی و پاسخگویی به اعضای مجامع و مراجع ذی‌ربط برعهده هیئت مدیره/هیئت عامل شرکتهاست. نظارت بر اجرای کامل‌مفاد این بخشنامه برعهده رؤسای مجامع عمومی/شورای عالی است.

۱-۴۱- ارائه گزارش توجیهی از مفروضات بودجه، پیش‌بینی درآمدها، هزینه‌های جاری و سرمایه‌ای با توجه به اهداف، شرایط اقتصادی و پیش‌بینی تغییرات قیمت و میزان فعالیت شرکت.

۲-۴۱-ارائه گزارش از وضعیت وامهای دریافتی و بازپرداخت آنها با تأکید بر بازپرداخت وام موضوع ماده (۳۲) قانون برنامه و بودجه کشور، تعهدات موضوع ماده (۶۲) قانون محاسبات عمومی کشور و بازپرداخت وام موضوع (۵۶) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱) .

۳-۴۱- ارائه بودجه پیشنهادی بر حسب برنامه ـ فعالیت شرکت.

۴-۴۱-تدوین برنامه –فعالیت شرکت باید در راستای اهداف و وظایف مندرج در اساسنامه شرکت باشد.

۵-۴۱- ارائه آمار نیروی انسانی بر اساس اطلاعات ثبت و تأیید نهایی شده در پایگاه اطلاعات کارکنان نظام اداری (پاکنا). ارائه آمار نیروی انسانی شرکتهای تابعه سازمان انرژی اتمی با تأیید رییس سازمان انرژی اتمی و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح با تأیید ستاد کل نیروهای مسلح با رعایت طبقه‌بندی محرمانگی الزامی است.

۶-۴۱-ارائه آمـار مربوط به تعداد بازنشستگان و پیش‌بینی افزایش احتمالی تعـداد کارکنان در سال ۱۴۰۶ پس از کسب مجوز از سازمان اداری و استخدامی کشور مبنی بر تأیید اجازه استخدام.

۷-۴۱-ارائه گزارش ماهانه پرداختی به نیروی انسانی براساس اطلاعات شش‌ماهه اول سال ۱۴۰۵ ثبت شده در سامانه «ثبت حقوق و مزایای کارکنان»

۸-۴۱-ارائه گـزارش از منابع و مصارف ارزی بر اساس مفـاد جزء (۱۱) بند (الف) ماده واحده قانون برخی احکام مربوط به اصلاح ساختار بودجه کل کشور.

۹-۴۱-ارائه گزارش آمار مربوط به خروج نیروی انسانی و تعداد کارکنان بازنشسته (مستمری‌بگیر شرکت) همراه با ارائه مستندات.

۱۰-۴۱-ارائه برنامه سرمایه‌گذاری شرکت به تفکیک طرحهای تملک داراییهای سرمایه‌ای یا سایر سرمایه‌گذاری‌ها از محل منابع داخلی اعم از ایجاد تأسیسات و تجهیزات جدید یا توسعه و اجرای طرحهای جدید.

۴۲ ـ اعضای هیئت تصفیه شرکتهای در حال تصفیه مندرج در پیوست (۳) قانون بودجه سال ۱۴۰۵ کل کشور مکلفند مستندات ختم تصفیه / ختم فعالیت شرکت را حداکثر تا (۱۵) مهرماه برای سازمان برنامه و بودجه کشور ارسال نمایند.

۴۳ ـ سازمان‌های توسعه‌ای مکلفند فهرست طرح‌های موضوع تبصره (۳) بند (الف) ماده (۳) قانون اصل (۴۴) خود را تا پایان آبان ماه به سازمان اعلام نمایند.

ب) بودجه جاری

۴۴ ـ رعایت موارد زیر در پیش‌بینی هزینه‌های پرسنلی الزامی است:

۱-۴۴- مبنای محاسبه هزینه‌های پرسنلی برای بودجه پیشنهادی، صرفاً آمار کارکنان تأیید نهایی شده در سامانه کارکنان نظام اداری کشور (پاکنا) به تفکیک کارکنان رسمی و پیمانی، کارگران تمام وقت، قرارداد اشخاص حقیقی (شامل: قرارداد کار معین / مشخص، کارکنان طرح خدمت نیروی انسانی / مشمولان طرح پزشکان و پیراپزشکان) و سایر کارکنان (شامل : کارگری موقت، ساعتـی تمام وقت، یگان حفاظت، مشمولان قانون ممنوعیت بکارگیری بازنشستگان مصوب ۱۳۹۵/۰۲/۲۰، و امریه سربازی) است. پیش‌بینی هزینه پرسنلی برای مواردی که تأییدیه نهایی تعداد کارکنان را در سامانه پاکنا اخذ نکرده باشند امکانپذیر نیست.

۲-۴۴- پیش‌بینی اعتبار فقط برای قرارداد با اشخاص حقیقی (برای انجام کار معین/مشخص) دارای شناسه از سازمان اداری و استخدامی کشور، با لحاظ افزایش ضریب ریالی حقوق این بخشنامه مجاز است. تمدید قراردادهای قبلی نیز بلامانع است.

۳-۴۴-شرکت‌های دولتی مجازند حداکثر به میزان یک ماه حقوق و مزایای مندرج در احکام کارگزینی برای کارکنان پاداش پیش‌بینی نمایند.

۴-۴۴-پیش‌بینی استخدام و به کارگیری نیروی انسانی جدید (اعم از رسمی و پیمانی و قرارداد حقیقی) با رعایت قوانین و مقررات مربوط، پس از کسب مجوز از سازمان اداری و استخدامی کشور.

۴۵ ـ مبنای پیش‌بینی درآمدها و هزینه‌ها در بودجه پیشنهادی، عملکرد سال۱۴۰۴ و برآورد اصلاحیه ۱۴۰۵ است که باید با توجه به اهداف، برنامه و فعالیت کمی شرکت، اعمال تغییرات قیمت عوامل تولید و صرفه‌جوییهای ناشی از مقیاس انجام پذیرد. هرگونه انحراف عملکردی ناقض قوانین و مقررات نمی‌تواند مبنای پیش‌بینی باشد.

۴۶ ـ درج ارقام عملکرد بودجه سال ۱۴۰۴ بر اساس گزارش تطبیق عملکرد و بودجه مصوب مندرج در صورتهای مالی حسابرسی شده با تأیید ذیحساب شرکت/مدیرمالی بر اساس تمامی سرفصل‌های بودجه تفصیلی. مسئولیت هرگونه مغایرت احتمالی ارقام درج شده برعهده ذیحساب/مدیرمالی شرکت می‌باشد.

۴۷ ـ سهم دولت از سود پیش‌بینی شده موضوع بند (ج) ماده (۲۸) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) به میزان پنجاه درصد (٪۵۰) و با ارائه مستندات قانونی معافیت مالیاتی از مراجع ذی صلاح محاسبه می‌گردد.

۴۸ ـ پیش‌بینی اعتبار برای امور پژوهشی و توسعه فناوری در زمینه‌های مرتبط با وظیفه اصلی حداکثر یک درصد (۱٪) از هزینه‌های اداری و عمومی به استثنای جمع حقوق و دستمزد پرداختی، جمع پاداش سنوات کارکنان، و هزینه استهلاک مندرج در بخش اداری و عمومی با رعایت ماده (۴۲) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت ـ مصوب ۱۳۸۰ صورت می‌گیرد.

۴۹ ـ کلیه شرکت‌ها مکلف‌اند اعتبار برای اجرای طرح‌ها و برنامه‌های پدافند غیرعامل شرکت در سرفصل مربوط به خود پیش‌بینی نمایند.

۵۰ ـ پیش‌بینی بودجه تلفیقی برای شرکتهای مادرتخصصی مجاز نیست.

۵۱ ـ رقم استهلاک مندرج در بودجه پیشنهادی شرکت‌های دولتی باید متناسب با سوابق عملکرد آن در آخرین صورت مالی حسابرسی شده شرکت باشد.

۵۲- پیش‌بینی اعتبار برای حمایت از بازنشستگان و ارتقاء خدمات درمانی و رفاهی ارائه شده به آنها حداکثر معادل بودجه مصوب سال ۱۴۰۵ امکان‌پذیر است.

۵۳- تنظیم بودجه سربه‌سر یا سودده برای شرکتهای دارای عملکرد زیانده سه ساله در چهار سال اخیر ممنوع است.

۵۴- درج پیش‌بینی اعتبار مربوط به هزینه پرسنلی صرفا در سرفصل مخصوص به خود(هزینه پرسنلی) مجاز بوده و انتقال یا درج آن در سایر سرفصل‌های هزینه‌ای ممنوع است.

۵۵ ـ اعتبارات هزینه‌ای حداکثر معادل بودجه مصوب سال ۱۴۰۵ پیش‌بینی شود. در خصوص رقم قطعی، ارقام پیشنهادی سازمان برنامه و بودجه کشور ملاک خواهد بود.

ج) بودجه سرمایه‌ای

۵۶ ـ پیش‌بینی تسهیلات بانکی، وامهای داخلی و خارجی صرفاً پس از اخذ مجوزهای قانونی مربوط امکان‌پذیر است.

۵۷ ـ پیش‌بینی بازپرداخت وام‌های داخلی و خارجی و اوراق مشارکت (اصل و فرع)، تعهدات ماده (۶۲) قانون محاسبات عمومی، بازپرداخت وام موضوع ماده (۳۲) قانون برنامه و بودجه کشور، و بازپرداخت وام ماده (۵۶) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱) در بودجه پیشنهادی و ارایه گزارش عملکرد از وضعیت بازپرداختها الزامی است.

۵۸ ـ پیش‌بینی تأمین منابع طرحهای سرمایه‌گذاری از طریق انتشار اوراق مالی اسلامی و پیش‌بینی بازپرداخت اصل و سود این اوراق در بودجه پیشنهادی با رعایت قوانین و مقررات، الزامی است

۵۹ ـ اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای حداکثر معادل بودجه مصوب سال ۱۴۰۵ پیش‌بینی شود. در خصوص رقم قطعی، ارقام پیشنهادی سازمان برنامه و بودجه کشور ملاک خواهد بود.

۶۰ ـ پیش‌بینی وجوه اداره شده صرفاً براساس قوانین مربوط مجاز است.

۶۱ ـ سرمایه‌گذاری در آن دسته از بنگاههای اقتصادی که موضوع فعالیت آنها مشمول گروه یک ماده ۲ قانون اجرای سیاستهای اصل ۴۴ قانون اساسی است اعم از طرحهای تملک داراییهای سرمایه‌ای، مشارکت با بخشهای خصوصی و تعاونی و بخش عمومی غیردولتی به هر نحوه و به هر میزان ممنوع است.

۶۲ ـ شرکتهای دولتی مکلفند براساس بند (۸) سیاستهای کلی اقتصاد مقاومتی از شروع طرحها و پروژه‌های تملک داراییهای سرمایه‌ای جدید از محل منابع داخلی قبل از خاتمه طرحهای در دست اجرا پرهیز نمایند. همچنین طرحها و پروژه‌های در دست اجرا را با تأکید بر موارد نیمه‌تمامی که در سال ۱۴۰۶ خاتمه می‌یابند، یا محل اجرای آنها مناطق محروم است یا موجب افزایش تولید کالاو خدمات و اشتغال بیشتر می‌شود، در اولویت قرار دهند.

۶۳- علاوه بر ممنوعیت موضوع ماده (۲۳) قانون مدیریت خدمات کشوری، هرگونه پیش‌بینی اعتبار برای احداث و خرید ساختمان‌های جدید اداری به استثنای موارد تغییر سطح تقسیمات کشوری، تجمیع ساختمانهای اداری موجود و جایگزینی یا بازسازی ساختمانهای اداری در حال تخریب، تمرکززدایی و خروج از کلانشهرها بدون بار مالی جدید، و تبدیل استیجاری به دائمی ممنوع است.

۶۴- پیش‌بینی تسهیلات بانکی از محل منابع داخلی شرکت برای کارکنان و مدیران آن شرکت ممنوع است.

۶۵- شرکت‌های دولتی مشمول دریافت مجوز موضوع بند (ب) ماده (۲۵) قانون برنامه هفتم پیشرفت مکلفند قبل از انجام سرمایه‌گذاری از محل منابع داخلی خود نسبت به اخذ تاییدیه از شورای اقتصاد اقدام نمایند. مبادله موافقتنامه برای طرح های مزبور که فاقد مجوز مورد اشاره هستند، ممنوع است.

د) ضوابط و رویه‌ها و سایر موارد

۶۶ ـ درج اعتبارات مربوط به انجام تکالیف قانونی یا اجرای وظایف خاص که مرتبط با عملیات جاری شرکت نیست، در قسمت بودجه جاری ذیل سرفصلهای «سایر دریافتها» و «سایر پرداختها» و لزوم ارائه مستندات و توضیحات مربوط در صورتجلسه بودجه پیشنهادی الزامی است.

۶۷ ـ سرفصل سایر هزینه‌ها در بخشهای «تولید»، «توزیع و فروش»، و «اداری و عمومی» صرفاً مختص هزینه های جزئی هر یک از بخشهای مربوط است. درج هزینه‌های کلان در این قسمت قابل قبول نخواهد بود و ارائه مستندات و توضیحات مربوط در صورتجلسه بودجه پیشنهادی الزامی است.

۶۸ ـ مأخذ محاسبه اندوخته قانونی، سود نقل به حساب تخصیص سود است، مگر آنکه در اساسنامه شرکت مأخذ دیگری درج شده باشد.

۶۹ ـ درج ارقام مربوط به مالیات و ۵۰درصد سود ویژه در عملکرد بودجه سال ۱۴۰۴ صرفاً براساس ارقام مندرج در صورت سود و زیان صورتهای مالی مصوب و عدم درج ارقام علی‌الحساب پرداختی سال ۱۴۰۴ است.

۷۰- شرکت‌ها می‌بایست قبل از ارسال فرم‌های بودجه پیشنهادی، نسبت به تکمیل و ارسال فرم‌های الحاقیِ «طرح‌های سرمایه‌گذاری از محل منابع داخلی»، «تسهیلات»، «اطلاعات شرکت‌های تابعه و وابسته» در صورت مشمولیت اقدام نمایند.

۷۱ـ شرکتهای دولتی موظفند در تنظیم بودجه پیشنهادی سال ۱۴۰۶ علاوه بر بندهای فوق‌الذکر سایر بندهای مرتبط در این ضوابط را از جمله بندهای ۲، ۳، ۴، ۶، ۸، ۱۱، ۱۸، ۱۹، ۲۲، ۲۵ و ۲۶ رعایت نمایند.